

ЗВІТ
про діяльність депутатської групи ВРУ
з міжпарламентських зв'язків з Киргизькою Республікою
у 2025 році

До складу депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Киргизькою Республікою (далі також група дружби або депутатська група) входять 5 представників фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ», 1 представник групи «ДОВІРА», 2 представники групи «Відновлення України», 1 представник групи фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» та 1 представник групи «Платформа за життя та мир». Загальна чисельність групи дружби - 10 осіб. Група утворена 01.11.2023 року.

На організаційному засіданні співголовами групи одностайно обрано народних депутатів України Неклюдова В.М., члена фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ», та Мінька С.А., члена групи «ДОВІРА».

Головними цілями та завданнями депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Киргизькою Республікою є:

- участь в організації і координації двостороннього міжпарламентського співробітництва;
- аналіз розвитку міжпарламентських відносин, підготовка пропозицій щодо їхнього подальшого поліпшення в інтересах парламентів, що здійснюють таке співробітництво;
- сприяння підготовці, реалізації та синхронізації процедур надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів, контактам та обміну інформацією з питань поточної законодавчої діяльності парламентів;
- сприяння співробітництву парламентських комітетів, комісій;
- співпраця з відповідними дипломатичними представництвами в Україні та за кордоном;
- утворення, при необхідності, міжпарламентських об'єднань, двосторонніх експертних груп з метою розробки проєктів законодавчих актів; а також обговорення завдань і питань, що представляють спільні інтереси.

Депутатською групою також були обговорені питання:

- ознайомлення з країною: територією, кордонами, кліматом, етнічним складом населення, державним устроєм, органами влади, економікою, та інше;
- розвиток міжпарламентського співробітництва;
- розробка та реалізація спільних українсько-киргизьких проєктів;
- залучення додаткової допомоги та сприяння з боку Киргизької Республіки всебічній підтримці України;

- життя українців у Киргизькій Республіці;
- інше.

Детальніше про країну:

Офіційна назва: Киргизька Республіка — держава в Центральній Азії. Межує на півночі з Казахстаном, на заході — з Узбекистаном, на півдні — Таджикистаном, на сході — з Китаєм. Столиця і найбільше місто — Бішкек.

Столиця і найбільше місто: Бішкек.

Офіційна мова: киргизька (державна), російська (офіційна).

Державна релігія: сьогодні мусульмани-суніти становлять майже 83 % населення. Наступна за чисельністю релігійна група — християни (15 %), найперше вірні РПЦ, а також німці, які поділяються на католиків та лютеран. Незначний відсоток населення сповідує буддизм та юдаїзм..

Загальна площа: 199 951 км².

Населення: чисельність 5,664 млн осіб (з 2015 р.).

Валюта: сом.

Часовий пояс: UTC+5.

Географія: Вся територія республіки лежить вище 500 м над рівнем моря; більше половини її розташована на висотах від 1000 до 3000 м і приблизно третина — на висотах від 3 000 до 4 000 м. Понад $\frac{3}{4}$ території Киргизстану займають гори (найвища вершина країни — пік Перемоги, 7 439 м) і простягаються паралельними пасмами в широтному напрямі. На сході головні хребти Тянь-Шаню зближуються в районі Меридіонального хребта, створюючи могутній гірський вузол. Територія Киргизстану розташована в межах двох гірських систем. Північно-східна її частина (велика) лежить в межах Тянь-Шаню, південно-західна — Паміро-Алая. Кордони Киргизстану проходять на великому проміжку гребенями високих гірських хребтів і лише на півночі та південному заході — підніжжями гір й передгірним рівнинам (Чуйська долина, околиці Ферганської долини).

Тянь-Шань

Тут (на межі з Китаєм) піднімається пік Перемоги (7439 м). Найважливіші орографічні елементи:

- масив Акшийрак
- хребет Кокшалтоо (найвища точка — пік Данкова, 5 982 м)
- хребет Терскей Ала-Тоо
- хребет Кунгей-Алатоо
- Киргизський хребет
- Ферганський хребет

Іссик-Кульська область

На крайньому північному сході знаходиться одна з основних визначних пам'яток Киргизстану — гірське озеро Іссик-Куль, на березі якого розташовані численні будинки відпочинку і туристичні бази. Озеро розташоване в Іссик-Кульській улоговині, між хребтами Терскей-Алатоо (з півдня) і Кунгей-Алатоо (з півночі).

Західна частина Киргизстану розташована в межах Західного Тянь-Шаня. Його найважливіші орографічні елементи:

- Таласька долина
- хребет Таласький Алатоо
- Чаткальський хребет.
- Хребет Сарума

На південному-заході до Киргизстану входять північна, східна і південна околиці Ферганської низовини з передгір'ями. Сама ж Ферганська долина належить Узбекистану.

На півдні до Киргизстану відносяться північний схил Туркестанського хребта, Алайський хребет, Алайська долина і північний схил Заалайського хребта (пік Леніна, 7134 м), що становить північну околицю Паміра.

Географічно Киргизстан чітко поділений на дві частини — південь і північ. Відособлені один від одного, розділені непереборними гірськими хребтами, ці регіони традиційно протистоять один одному. Північні і південні регіони сполучені лише високогірною автомагістраллю Бішкек — Ош.

Державні символи: Прапор Киргизстану затверджено 3 березня 1992 року постановою Верховної Ради Республіки Киргизстан. Прапор Киргизстану є червоним прямокутним полотном, у центрі якого розташовано зображення круглого сонячного диску з 40 променями золотистого кольору, що рівномірно розходяться. Всередині сонячного диску червоним кольором зображено тундук киргизської юрти. Ширина прапора становить три п'ятих його довжини. Діаметр сонячного диску з променями складає три п'ятих його ширини. Співвідношення сонячного та променистого дисків — три до п'яти. Діаметр тундука складає половину діаметра променистого диску.

Герб Киргизстану було затверджено 14 січня 1994 року.

Державний гімн Киргизської Республіки було прийнято 18 грудня 1992 року.

Автори музики державного гімну Киргизстану — Насир Давлесов та Каля Молдобасанов, автори слів — Джаліл Садиков, Шабданбек Кулуєв.

Політика та державний устрій: Державний устрій Киргизської Республіки визначається Конституцією, яка була прийнята 27 червня 2010 року. У ній не вказана форма правління Киргизської Республіки. Де-факто це парламентсько-президентська республіка.

Парламент Республіки — Жогорку Кенеш (кирг. Жогорку Кенеш) — має пріоритет рішення та ухвалення найважливіших рішень і політики держави, є однопалатним і складається з 120 депутатів, що обираються строком на п'ять років за партійними списками.

Вибори нового парламенту за новою Конституцією пройшли 10 жовтня 2010 Депутати минулого скликання були розпущені 7 квітня, після державного перевороту.

Президент обирається всенародним голосуванням строком на 6 років, без права переобрання на другий термін. Одна і та ж особа не може бути обрана Президентом двічі. Вибори Президента Киргизської Республіки відбулися 30 жовтня 2011. Президент Роза Отунбаєва склала свої повноваження 1 грудня

2011 року. Новим Президентом Киргизької Республіки обраний Алмазбек Атамбаєв.

Глава уряду — прем'єр-міністр, призначається парламентом за поданням парламентської фракції більшості (депутатів від політичної партії, що отримала понад 50 відсотків мандатів).

Киргизстан — держава центрально-азійського регіону, розташування якої має важливе геополітичне і гео економічне значення як моста, що пов'язує, між Заходом і Сходом, а також Північню і Півднем.

Наразі Киргизька Республіка політично, економічно, етноісторично перебуває між комуністичним минулим і демократичним майбутнім. Цей період класифікується як посткомуністичне суспільство.

Революція у Киргизстані, що відбулася у квітні 2010 року, почалася масовими заворушеннями у вівторок 6 квітня 2010 року у місті Таласі, які наступного дня поширилися на решту території країни. Внаслідок революції уряд Даніяра Усенова пішов у відставку.

Адміністративний поділ: Бішкек, Баткенська область, Чуйська область, Джалал-Абадська область, Наринська область, Ошська область, Таласька область, Іссик-Кульська область та Ош.

Форма правління: парламентсько-президентська республіка.

Президент: Садир Жапаров.

Прем'єр-міністр: Улугбек Марипов.

Органи влади: виконавча, законодавча, судова.

Виконавча влада: **Уряд Киргизстану** — вищий орган виконавчої влади Киргизстану¹

Законодавча влада: **Жогорку́ Кене́ш** — однопалатний парламент Киргизької Республіки, найвищий законодавчий орган держави. До складу Жогорку Кенеш входять 120 депутатів.

Міжнародна політика Киргизстану: Киргизстан, як і інші держави Центральної Азії, є місцем сходження чотирьох культурно-цивілізаційних пластів: європейського, арабо-мусульманського, перського та китайського. Ця обставина, з одного боку, створює сприятливі передумови для розвитку двосторонньої і багатосторонньої співпраці на різних напрямках, а з іншої — обумовлює необхідність проведення гнучкої і збалансованої зовнішньої політики.

Киргизстан активно розвиває дипломатичні та інші відносини з більшістю держав світу. Практичну спрямованість і осмислений зміст приймає співпраця країни з міжнародними глобальними і регіональними організаціями. Збагачується і набуває цільового призначення і системного забезпечення зовнішньополітична діяльність Киргизької Республіки.

Міжнародні зв'язки Киргизстан почав налагоджувати з набуттям незалежності — за цей час він став членом ООН, СОТ, ОБСЄ, ЮНЕСКО, СНД, ОДКБ, ШОС, Організації Ісламського співробітництва, Організації Економічного Співробітництва, Ради Співробітництва Тюркомовних держав, співпрацює з Митним союзом, Євразійського економічного співробітництва.

Економіка: Після проголошення незалежності у 1991 економіка Киргизстану стала на шлях ринкових перетворень. За радянської влади Киргизстан переважно був джерелом сировини, яка відправлялася на переробку до інших регіонів СРСР. До кінця 1991 республіка не могла самостійно експортувати і імпортувати товари і вступати в економічні зносини з іншими країнами. Перехід до ринкової економіки виявився важким. Внаслідок дефіциту ресурсів, інфляції і поганої організації праці національний прибуток знизився в 1992 на 26 % у порівнянні з 1991, промислове виробництво впало на 27 %, а сільськогосподарське — на 14 %. У 1993—1994 рр. виробництво продовжувало падати.

Національний банк Киргизької Республіки — центральний банк Киргизстану. Киргизстан сьогодні є другою найбіднішою країною в Центральній Азії. Згідно CIA World Factbook, в 2011 р. одна третина населення країни живе за межею бідності. За даними ПРООН, рівень бідності продовжує зростати: якщо у 2009 р. 31 % населення жив нижче рівня бідності, в 2011 р. цей показник зріс до 37 %.

Незважаючи на підтримку великих західних кредиторів, у тому числі Міжнародного валютного фонду (МВФ), Світового банку та Азійського банку розвитку, Киргизстан відчув великі економічні труднощі з настанням доби незалежності. Спочатку це було результатом розпаду радянського торгового блоку і, як наслідок, втрати ринків, що ускладнювало перехід республіки до ринкової економіки.

Киргизстан — індустріально-аграрна країна. Основні галузі промисловості: дрібне машинобудування, текстильна, харчова, цементна, взуттєва, холодильного обладнання, моторобудівна, гірнична. Основний вид транспорту — автомобільний. Є трубопровідний та залізничний, але через гірський рельєф розвиток їх обмежений. Протяжність автошляхів — бл. 40 тис. км. Судноплавство по оз. Іссик-Куль. Між Бішкеком (з аеропорту «Манас») і обласними центрами підтримується повітряне сполучення.

Основне джерело електроенергії — ГЕС. Енергії, яку виробляють в країні досить для задоволення потреб власної важкої промисловості і експортного постачання.

Сільське господарство є важливим сектором економіки в Киргизстані. У 2002 році частка сільського господарства складала 35,6 % ВВП і близько половини зайнятості. Місцевість Киргизстану гориста, що вміщує тваринництво, найбільший сектор сільськогосподарської діяльності, тому в результаті шерсть, м'ясо і молочні продукти є основними товарами. Основні сільськогосподарські культури включають пшеницю, цукровий буряк, картоплю, бавовну, тютюн, овочі та фрукти. Оскільки ціни на імпортні агрохімікати та нафту високі, господарство здебільшого ведеться вручну і на коні, як це було кілька поколінь тому. Переробка сільськогосподарської продукції є ключовим компонентом промислової економіки, а також одним з найбільш привабливих секторів для іноземних інвестицій.

Киргизстан багатий мінеральними ресурсами, але має незначні запаси нафти і природного газу, тому імпортує їх. Серед запасів корисних копалин є істотні поклади кам'яного вугілля, золота, урану, сурми та інших цінних

металів. Металургія є важливою галуззю, і уряд сподівається залучити іноземні інвестиції сюди. Уряд активно заохочує іноземну участь у видобутку і переробці золота з золоторудного родовища Кумтор та в інших регіонах. Рясні водні ресурси країни і гірська місцевість дозволяють виробляти і експортувати великі обсяги гідроелектроенергії.

На місцевому рівні економіка, насамперед, кіоскова у природі. Велика кількість місцевої торгівлі відбувається на базарах і в невеликих сільських кіосках у регіонах країни. Значна частина торгівлі є нерегульованою. Існує також брак загальних повсякденних споживчих товарів у віддалених селах. Таким чином, велика кількість будинків досить самодостатня по відношенню до харчової продукції. Існує чітка диференціація між міською і сільською економікою.

Основними статтями експорту є кольорові метали і мінерали, вовняні товари та інші сільськогосподарські продукти, електроенергія і деякі інженерні товари. Імпорт включає нафту і природний газ, чорні метали, хімікати, обладнання, деревину і папір, деякі продукти і деякі будівельні матеріали. Провідні торгові партнери: Німеччина, Китай, Казахстан і Узбекистан.

Відносно телекомунікаційної інфраструктури Киргизька Республіка посідає останнє місце в Центральній Азії.

Пам'ятки:

Киргизстан — красива гірська країна, на території якої зосереджено велику кількість різноманітних пам'яток.

Основними пам'ятками Киргизстану, які приваблюють в країну туристів є:

- Озеро Іссик-Куль, яке входить у число 25 найбільших озер світу за площею та є на 7 місці у списку найглибших озер світу. Іссик-Куль друге за прозорістю води в світі після Байкалу.

- Арсланбоб — це квітуча оаза на висоті 1600 м над рівнем моря та один з найкрасивіших курортів, який розташовано на півдні Киргизстану. Його основна принада — єдині на світі горіхоплодні ліси.

- Сулайман-Тоо — гора, яка являє собою п'ятиголовий вапняковий останець, витягнутий з заходу на схід довжиною понад 1140 м та шириною 560 м. Вона здавна мала сакральне значення свідченням чого є петрогліфи, що збереглися. Сулайман-Тоо включена у список Світової спадщини ЮНЕСКО.

- Ущелина Джеті-Огуз або Скелі Семи Биків — мальовнича гірська ущелина розташована у 28 км на захід від міста Каракол на південному березі Іссик-Кулю. В ущелині на висоті 2200 м розташовано однойменний курорт, відомий своїми лікувальними геотермальними джерелами.

- Бурана — городище, назва якого пішла від башти Бурана у 12 км від міста Токмак. Це одна з видатних пам'яток Середньої Азії 10—11 століття.

- Таш-Рабат — одна з головних архітектурних пам'яток Киргизстану, яка датується 15 століттям. У середньовіччі фортеця Таш-Рабат виконувала функції караван-сараю на Великому шовковому шляху.

- Озеро Сари-Челек — красиве високогірне озеро на заході держави площею 507 га, розташоване на висоті 1940 метрів над рівнем моря. Його глибина досягає 234 метри.

- Озеро Сонг-Куль розташовано на висоті 3016 метрів над рівнем моря у Тянь-Шаньських горах. Це найбільше природне прісноводне озеро Киргизстану, площа якого складає 278 км² при довжині 29 та ширині 18 км, а глибина становить 22 метри.

Політичні відносини між Україною та Киргизькою Республікою

Встановлення дипломатичних відносин: 19 вересня 1992 року.

Дипломатичні установи: Посольство Киргизької Республіки в Україні (з 1993 р.), Посольство України в Киргизькій Республіці (з 2000 р.).

Політичний діалог:

вересень 2022 року – зустріч Міністрів закордонних справ на полях 77-го засідання ГА ООН (м. Нью-Йорк, США)

листопад 2021 р. – зустріч Президентів на полях Конференції країн-учасниць Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (м. Глазго, Велика Британія). вересень 2011 р. – зустріч Президентів у рамках 66-ї сесії ГА ООН (м. Нью-Йорк, США);

червень 2021 р. – зустріч Міністрів закордонних справ на полях Анталійського дипломатичного форуму (м. Анталія, Туреччина);

грудень 2016 р. – зустріч Міністрів закордонних справ на полях 23-го засідання Ради Міністрів закордонних справ ОБСЄ (м. Гамбург, ФРН);

жовтень 2013 р. – робочий візит Міністра закордонних справ України;

вересень 2013 р. – зустріч Прем'єр-міністрів у рамках засідання Вищої Євразійської економічної Ради на рівні глав урядів країн СНД (м. Астана, Казахстан);

вересень 2012 р. – зустріч Президента України зі Спікером Парламенту КР у рамках 67-ї сесії ГА ООН (м. Нью-Йорк, США);

вересень 2012 р. – зустріч Прем'єр-міністрів у рамках засідання Ради глав урядів країн СНД (м. Ялта, Україна);

квітень 2012 р. – зустріч Міністрів закордонних справ у рамках засідання Ради Міністрів закордонних справ СНД (м. Астана, Казахстан);

березень 2012 р. – зустріч Голови Верховної Ради України зі Спікером Парламенту Киргизької Республіки у рамках засідання Ради Міжпарламентської Асамблеї СНД (м. Алмати, Казахстан);

листопад 2011 р. – зустріч Голови Верховної Ради України зі Спікером Парламенту Киргизької Республіки в рамках засідання Ради Міжпарламентської Асамблеї СНД (м. Санкт-Петербург, РФ);

вересень 2011 р. – зустріч Міністрів закордонних справ у рамках засідання Ради Міністрів закордонних справ СНД (м. Душанбе, Таджикистан);

квітень 2011 р. – зустріч Міністрів закордонних справ у рамках засідання Ради Міністрів закордонних справ СНД (м. Київ, Україна).

Робота двосторонніх комісій:

Перше засідання Спільної міжурядової українсько-киргизької комісії зі співробітництва відбулося 27-28 березня 2003 року в Києві, друге - 14-15 травня 2007 року в Бішкеку, третє - 4 липня 2013 року в Києві.

Голова Української частини СМК – заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства - Торговий представник України (за посадою), голова Киргизької частини – Міністр економіки Киргизької Республіки (за посадою).

Договірні-правова база:

Договірні-правова база двосторонніх відносин складається з понад 40-ка міжнародних документів, ключовим з яких є Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Киргизькою Республікою від 19.06.1996 р. (набрав чинність 24.12.2001).

На опрацюванні сторін перебувають проекти таких документів:

- Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом КР про співробітництво в галузі освіти;
- Меморандум між Міністерством фінансів України і Міністерством фінансів КР про співпрацю та обмін інформацією;
- Меморандум щодо співробітництва між Міністерством охорони здоров'я України і Міністерством охорони здоров'я КР.

Торговельно-економічні відносини

Двосторонні органи високого рівня: Спільна міжурядова українсько-киргизька комісія зі співробітництва. Останнє, 4-е засідання відбулося 04.07.2013 у Києві.

За даними Державної митної служби України, за 2022 рік обсяг двосторонньої торгівлі склав 39,2 млн дол. США та зменшився на 28,3% у порівнянні з 2021 р.

Експорт українських товарів до Киргизстану в 2022 р. склав 36,1 млн дол. США та зменшився у порівнянні з 2021 р. на 31,1%. Імпорт з Киргизстану у 2022 р. склав 3,1 млн дол. США та збільшився у порівнянні з 2021 р. на 34,7%.

Позитивне сальдо становило 33 млн дол. США.

Науково-технічне співробітництво:

Вищі навчальні заклади Киргизької Республіки уклали низку двосторонніх договорів про співробітництво в сфері освіти, зокрема з Київським національним університетом ім. Т. Шевченка, Київським національним університетом будівництва та архітектури, Інститутом математики при Академії наук України (Київ), Східноєвропейським національним університетом ім. Лесі Українки (Луцьк).

Культурно-гуманітарна співпраця:

Розвиток співробітництва між Україною і Киргизькою Республікою у сфері культури формується з урахуванням давніх традицій культурного взаємного обміну, що існують між двома країнами, та наявністю в Киргизстані української діаспори.

На радіоканалі «Достук» громадської телерадіокорпорації Киргизстану виходить щотижнева радіопередача Українського товариства Киргизької Республіки «Берегиня», яка присвячена українській культурі, її історії, мистецтву та літературі.

Українська громада:

Українська діаспора в Киргизстані – третя за чисельністю серед країн Центральної Азії. У 1989 р. тут проживало 108,3 тис., а у 2009 р. – 21 тис. 924 українці, з яких переважна більшість проживала у Бішкеку, Ошській та Іссик-Кульській областях. За даними Національного комітету статистики Киргизької Республіки, кількість українців станом на січень 2022 р. склала 8402 особи, що складає 0,12% від усього населення Киргизстану.

У 1993 р. в Киргизстані було засновано Українське товариство Киргизької Республіки «Берегиня», яке проводить роботу зі зміцнення міжнаціональної злагоди та єдності народу Киргизстану, сприяє розвиткові співробітництва між Україною та Киргизстаном, поглибленню відносин дружби між українським і киргизьким народами на культурно-освітньому, інформаційному та науковому напрямках. Товариство має філіали в місцях компактного проживання українців – містах Токмок, Кара-Балта, Каракол та Ош, у селах і селищах Садове, Петропавлівка, Петрівка, Полтавка, Сокулук, Новопокровка.

Діяльність депутатської групи ВРУ з міжпарламентських зв'язків з Киргизькою Республікою у 2025 році

- **У 2025 році** проводилася постійна плідна комунікація Співголови групи дружби Неклюдова В.М. з Надзвичайним та Повноважним Послом Киргизької Республіки в Україні Ідрісом Кадиркуловим та керівником групи дружби **в парламенті Киргизької Республіки Медербек Саккараєвим** щодо розвитку міжпарламентського співробітництва України та Киргизької Республіки, співпраці з відповідними дипломатичними представництвами в Україні та за кордоном, необхідності підтримки України з боку Киргизької Республіки. Під час комунікації також обговорювалося питання проведення відеоконференції між членами групи дружби обох країн.

- **У лютому 2025 року народним депутатом України, Співголовою групи дружби Неклюдова В.М. у співпраці з** Надзвичайним та Повноважним Послом Киргизької Республіки в Україні Ідрісом Кадиркуловим у Національній бібліотеці України для дітей у Києві було організовано та відбувся унікальний захід — «Заповіт єдності», присвячений 180-річчю з дня написання духовної заповіді Великого Кобзаря. До заходу були долучені Надзвичайні і Повноважні Посли, а також представники Киргизстану, Кореї, Австрії, Азербайджану, Алжиру, Аргентини, Вірменії, Грузії, Індонезії, Італії, Казахстану, Китаю, Лівії, Мальтійського Ордену, Мексики, Пакистану, Молдови, Румунії, Словенії, Туркменістану, Таджикистану, Туреччини, Угорщини, Хорватії і представництва Святого Престолу в Україні, які декламували «Заповіт» різними мовами. Як наслідок, було встановлено та зафіксовано національний рекорд, який буде внесено до Національного реєстру рекордів України, як наймасовіше декламування «Заповіту» представниками дипломатичних установ на одній локації різними мовами

світу (режим доступу: https://youtu.be/tJz9_ayBeZo?si=0qGhYBhafuGT58XY).

**Співголова депутатської групи ВРУ
з міжпарламентських зв'язків
з Киргизькою Республікою,
народний депутат України**

Владлен НЕКЛЮДОВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Неклюдов Владлен Михайлович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000004C3C2F0023B2DC00
Дійсний до: 13.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
35д9/5-2026/17081 від 26.01.2026

2125718